II

(Muut kuin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2021/236,

annettu 21 päivänä joulukuuta 2020,

delegoidussa asetuksessa (EU) 2016/2251 säädettyjen teknisten standardien muuttamisesta siltä osin kuin on kyse ajankohdasta, jona tiettyjä riskienhallintamenettelyjä aletaan soveltaa vakuuksien vaihtoa varten

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä 4 päivänä heinäkuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 ([1]) ja erityisesti sen 11 artiklan 15 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2016/2251 ([2]) määritetään muun muassa riskienhallintamenettelyt, mukaan lukien asetuksen (EU) 648/2012 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut vakuuksien tasot ja tyypit sekä erottelujärjestelyt, joita finanssialalla toimivilta vastapuolilta edellytetään vakuuksien vaihtoa varten niiden OTC-johdannaissopimusten osalta, joita ei määritetä keskusvastapuolessa. Delegoidulla asetuksella (EU) 2016/2251 pannaan täytäntöön vakuuksien vaihtoa koskeva kansainvälinen kehys, josta Baselin pankkivalvontakomitea (BCBS) ja kansainvälinen arvopaperimarkkinavalvojien yhteisö (IOSCO) ovat sopineet maailmanlaajuisesti.

(2) Monet vastapuolet tekevät kohde-etuus luovuttamalla toteutettavia valuuttatermiinisopimuksia ja kohde-etuus luovuttamalla toteutettavia valuutanvaihtosopimuksia suojatakseen valuuttariskejään. Kun otetaan huomioon näiden sopimusten erityinen riskiprofiili ja sääntelyn kansainvälisen lähentämisen tarve, on aiheellista rajoittaa kyseisiin sopimuksiin liittyvää vaihtuvan vakuuden pakollista vaihtamista järjestelmän kannalta merkittävimpien vastapuolten välillä. Näihin sopimuksiin olisi sovellettava pysyvää vapautusta, kun niitä tehdään muiden kuin laitosten kanssa.

(3) Delegoidussa asetuksessa (EU) 2016/2251 säädetään, että säännösten soveltaminen aloitetaan vaiheittain useiden vuosien aikana, mikä vastaa Baselin pankkivalvontakomitean ja IOSCOn sopimaa täytäntöönpanoaikataulua. Vaiheittaisella soveltamisen aloittamisella pyritään varmistamaan kansainvälinen johdonmukaisuus ja siten minimoimaan mahdollisuudet eri maiden sääntelyerojen hyväksikäyttöön. Vaiheittaisella soveltamisen aloittamisella pyritään myös helpottamaan asianomaisten vaatimusten oikeasuhteista ja tehokasta täytäntöönpanoa antamalla vastapuolille vastapuolen luokasta, sopimuksen tyypistä ja sopimuksen tekemisen tai uusimisen ajankohdasta riippuen riittävästi aikaa mukauttaa sisäiset järjestelmänsä ja prosessinsa asianomaisten vaatimusten mukaisiksi. Delegoidun asetuksen (EU) 2016/2251 mukaisella säännösten soveltamisen vaiheittaisella aloittamisella otetaan

([1]) EUVL L 201, 27.7.2012, s. 1.

([2]) Komission delegoitu asetus (EU) 2016/2251, annettu 4 päivänä lokakuuta 2016, OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 täydentämisestä OTC-johdannaissopimuksiin, joita ei määritetä keskusvastapuolessa, sovellettavia riskienpienentämistekniikoita koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla (EUVL L 340, 15.12.2016, s. 9).

lisäksi huomioon BCBS:n ja IOSCOn muita lainkäyttöalueita varten sopimien vakuuksien vaihtoa koskevien vaatimusten soveltamisala ja täytäntöönpanotaso, millä vältetään markkinoiden pirstoutuminen ja varmistetaan maailmanlaajuisesti tasapuoliset toimintaedellytykset unioniin sijoittautuneille vastapuolille. Delegoidun asetuksen (EU) 2016/2251 mukaan tietyille tuotteille, joihin ei sovelleta vastaavia vakuusvaatimuksia muilla lainkäyttöalueilla, on annettava enemmän aikaa.

(4) BCBS ja IOSCO ovat nyt muuttaneet vakuuksien vaihtoa koskevien vaatimusten täytäntöönpanoa koskevaa aikatauluaan tukeakseen vakuusvaatimusten sujuvaa ja asianmukaista täytäntöönpanoa kansainvälisellä tasolla ja erityisesti siksi, että pienemmät vastapuolet eivät kyenneet noudattamaan alun perin suunniteltua määräaikaa. Lisäksi on edelleen kolmansia maita, joissa tiettyihin tuotteisiin ei sovelleta vastaavia marginaalivaatimuksia. Tämä muutos BCBS:n ja IOSCOn täytäntöönpanoaikatauluun olisi sen vuoksi otettava huomioon delegoidussa asetuksessa (EU) 2016/2251 säädetyssä säännösten soveltamisen vaiheittaisessa aloittamisessa.

(5) Euroopan pankkiviranomainen, Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ovat seuranneet, miten vastapuolet ovat edistyneet alkuvakuusvaatimusten täytäntöönpanossa niiden johdannaisten osalta, joita ei määritetä keskusvastapuolessa. Euroopan valvontaviranomaiset ovat tietoisia siitä, että täytäntöönpanon loppuvaiheessa alkuvakuusvaatimuksia sovelletaan ensimmäistä kertaa suureen määrään yhteisöjä. Jotta voitaisiin tukea vakuusvaatimusten sujuvaa ja asianmukaista täytäntöönpanoa BCBS:n ja IOSCOn jäsenten välillä ja välttää markkinoiden pirstaloituminen, alkuvakuusvaatimusten täytäntöönpanon määräaikaa olisi pidennettävä vuodella sellaisten vastapuolten osalta, joiden muiden kuin keskusvastapuolessa määritettyjen johdannaisten yhteenlaskettu keskimääräinen nimellismäärä on 8–50 miljardia euroa.

(6) Euroopan valvontaviranomaiset ovat myös seuranneet covid-19-epidemian vaikutusta rahoitusmarkkinoihin ja erityisesti covid-19:n vastapuolille asettamia merkittäviä haasteita, kuten henkilöstön siirtymistä ja tarvetta keskittää resursseja markkinoiden heilahteluun liittyvien riskien hallintaan. Myös BCBS:n ja IOSCO:n puitteita muutettiin covid-19-epidemian vaikutusten huomioon ottamiseksi ja alkuvakuusvaatimusten täytäntöönpanon lykkäämiseksi. Kyseinen muutos on otettava huomioon delegoidun asetuksen (EU) 2016/2251 mukaisessa täytäntöönpanoaikataulussa. Tällainen alkuvakuusvaatimusten täytäntöönpanon määräajan pidentäminen edelleen johtaisi siihen, että vastapuoliin, joiden muiden kuin keskusvastapuolessa määritettyjen johdannaisten yhteenlaskettu keskimääräinen nimellismäärä on yli 50 miljardia euroa, sovellettaisiin alkuvakuusvaatimuksia 1 päivästä syyskuuta 2021 ja vastapuoliin, joiden muiden kuin keskusvastapuolessa määritettyjen johdannaisten yhteenlaskettu keskimääräinen nimellismäärä on yli 8 miljardia euroa, sovellettaisiin alkuvakuusvaatimuksia 1. päivästä syyskuuta 2022.

(7) Delegoidun asetuksen (EU) 2016/2251 säännösten mukaan kahdenvälisiin vakuusvaatimuksiin, joita sovelletaan samaan konserniin kuuluvien vastapuolten välisiin OTC-johdannaissopimuksiin, joita ei määritetä keskusvastapuolessa, sovelletaan lykättyä soveltamispäivää, kun toinen vastapuoli on sijoittautunut kolmanteen maahan ja toinen vastapuoli unioniin. Soveltamisen lykkääminen oli tarpeen sen varmistamiseksi, että tällaisiin OTC-johdannaissopimuksiin ei sovellettu kahdenvälisiä vakuusvaatimuksia ennen asetuksen (EU) N:o 648/2012 13 artiklan 2 kohdan mukaisen täytäntöönpanosäädöksen hyväksymistä. Huolimatta pyrkimyksistä analysoida kolmansien maiden lainkäyttöalueita, joiden osalta tällainen täytäntöönpanosäädös voi olla perusteltu, tähän mennessä asetuksen (EU) N:o 648/2012 13 artiklan 2 kohdan nojalla on annettu vain kaksi tällaista täytäntöönpanosäädöstä OTC-johdannaistransaktioista, joita ei määritetä keskusvastapuolessa. Sen vuoksi sellaisten kahdenvälisten vakuusvaatimusten soveltamista, joita sovelletaan OTC-johdannaissopimuksiin, joita ei määritetä keskusvastapuolessa, olisi lykättävä edelleen, jotta vältetään tahattomat haitalliset taloudelliset vaikutukset, joita poikkeuksen voimassaolon päättyminen aiheuttaisi unionin yrityksille.

(8) Jotta vältettäisiin markkinoiden pirstaloituminen ja varmistettaisiin maailmanlaajuisesti tasapuoliset toimintaedellytykset unioniin sijoittautuneille vastapuolille, olisi varmistettava kansainvälisen sääntelyn lähentäminen myös sellaisten muiden OTC-johdannaislajien riskienhallintamenettelyjen osalta, joihin ei sovelleta vastaavia vakuusvaatimuksia. Ottaen erityisesti huomioon, että joillakin lainkäyttöalueilla yhden osakekannan osakeoptioihin ja indeksioptioihin ei sovelleta vastaavia vakuusvaatimuksia ja että erityisesti nykyisessä tilanteessa on epätodennäköistä, että kyseisillä lainkäyttöalueilla siirrytään pian sääntelyn lähentämiseen kyseisten tuotteiden

osalta, kyseisten tuotteiden kohtelua olisi jatkettava vaiheittain. Siirtymäajan pidentämisen pitäisi tarjota aikaa sääntelyn kehityksen seuraamiseen muilla lainkäyttöalueilla ja varmistaa, että unionissa on käytössä asianmukaiset vaatimukset vastapuoliluottoriskin pienentämiseksi tällaisten sopimusten osalta, samalla kun vältetään eri maiden sääntelyerojen hyväksikäyttö.

(9) Yhdistyneestä kuningaskunnasta tuli kolmas maa 1 päivänä helmikuuta 2020, ja unionin oikeutta lakataan soveltamasta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa 31 päivänä joulukuuta 2020. Asetuksessa (EU) N:o 648/2012 säädetyssä vakuuksienvaihtovaatimuksessa, joka liittyy OTC-johdannaissopimuksiin, joita ei määritetä keskusvastapuolessa, ei oteta huomioon jäsenvaltion eroamista unionista. Niihin OTC-johdannaissopimusten osapuoliin, joiden vastapuolet ovat sijoittautuneet Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, kohdistuvat haasteet ovat suoraa seurausta tapahtumasta, johon ne eivät voi vaikuttaa ja joka voi saattaa ne epäedulliseen asemaan verrattuna muihin vastapuoliin unionissa. Delegoidussa asetuksessa (EU) 2016/2251 vahvistetaan OTC-johdannaissopimuksia, joita ei määritetä keskusvastapuolessa, koskeville vakuusvaihtomenettelyille eri soveltamispäivät riippuen siitä, mihin ryhmään kukin vastapuoli kuuluu. Vastapuolet eivät pysty ennustamaan, millaiseksi Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneen vastapuolen asema muuttuu tai missä määrin kyseinen vastapuoli voi jatkaa tiettyjen palvelujen tarjoamista unioniin sijoittautuneille vastapuolille.

(10) Tämän tilanteen korjaamiseksi vastapuolet voivat haluta uusia sopimuksensa korvaamalla Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneen vastapuolen jäsenvaltioon sijoittautuneella vastapuolella. Ennen asetuksen (EU) N:o 648/2012 ja delegoidun asetuksen (EU) 2016/2251 soveltamista sellaisten OTC-johdannaissopimusten, joita ei määritetä keskusvastapuolessa, vastapuolia ei velvoitettu vaihtamaan vakuuksia, joten kahdenväliseen kauppaan ei kohdistunut vakuuksia tai ne katettiin vakuuksilla vapaaehtoisuuden pohjalta. Jos vastapuolet velvoitetaan vaihtamaan vakuuksia sen vuoksi, että ne uusivat sopimuksensa ottaakseen huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan eroamisen EU:sta, toinen vastapuoli ei välttämättä voi hyväksyä kyseistä sopimuksen uusimista. Jotta varmistettaisiin markkinoiden sujuva toiminta ja unioniin sijoittautuneille vastapuolille tasavertaiset toimintaedellytykset, vastapuolten olisi voitava korvata Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneet vastapuolet vastapuolilla jossakin jäsenvaltiossa ilman, että ne velvoitetaan vaihtamaan vakuuksia kyseisten uusittujen sopimusten osalta.

(11) Lisäksi vastapuolille olisi annettava riittävästi aikaa korvata Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautuneet vastapuolet. Sen vuoksi olisi lykättävä päivämäärää, josta alkaen vakuuksien vaihtamista koskeva vaatimus voidaan käynnistää kyseisten sopimusten uusimiseksi.

(12) Sen vuoksi delegoitua asetusta (EU) 2016/2251 olisi muutettava.

(13) Tämä asetus perustuu Euroopan valvontaviranomaisten komissiolle toimittamaan teknisten säätelystandardien luonnokseen.

(14) Delegoidun asetuksen (EU) 2016/2251 muutokset ovat rajoitettuja mukautuksia nykyiseen sääntelykehykseen kansainvälisen kehityksen mukaisesti. Kun otetaan huomioon muutosten rajoitettu soveltamisala ja asian kiireellisyys, olisi kohtuutonta, että Euroopan valvontaviranomaiset järjestävät avoimia julkisia kuulemisia tai analysoivat niihin mahdollisesti liittyviä kustannuksia ja hyötyjä. Euroopan valvontaviranomaiset ovat kuitenkin

pyytäneet lausunnon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010 ([3]) 37 artiklan mukaisesti perustetulta pankkialan osallisryhmältä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1094/2010 ([4]) 37 artiklan mukaisesti perustetuilta vakuutus- ja jälleenvakuutusalan osallisryhmältä ja lisäeläkealan osallisryhmältä ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010 ([5]) 37 artiklan mukaisesti perustetulta arvopaperimarkkina-alan osallisryhmältä.

(15) On tarpeen tarjota markkinatoimijoille mahdollisimman nopeasti oikeusvarmuus, jotta ne voivat asianmukaisesti valmistautua noudattamaan asetuksessa (EU) N:o 648/2012 säädettyjä vaatimuksia, joiden soveltamiseen tämä delegoitu asetus vaikuttaa, erityisesti niiden vaatimusten osalta, joiden osalta nykyinen sovellettava määräaika lähestyy nopeasti. Tämän asetuksen olisi sen vuoksi tultava voimaan kiireellisesti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Delegoidun asetuksen (EU) 2016/2251 muuttaminen

Muutetaan delegoitu asetus (EU) 2016/2251 seuraavasti:

1) lisätään 31 a artikla seuraavasti:

”31 a artikla

Kohde-etuus luovuttamalla toteutettavien valuuttatermiinisopimusten ja kohde-etuus luovuttamalla toteutettavien valuutanvaihtosopimusten käsittely

Poiketen siitä, mitä 2 artiklan 2 kohdassa säädetään, vastapuolet voivat riskienhallintamenettelyissään määrätä, että vaihtuvia vakuuksia ei tarvitse kirjata eikä kerätä kohde-etuus luovuttamalla toteutettavien valuuttatermiinisopimusten ja kohde-etuus luovuttamalla toteutettavien valuutanvaihtosopimusten osalta, jos jokin vastapuolista ei ole Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 (*) 4 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa määritelty laitos tai jos se olisi sijoittautunut unioniin, sitä ei voitaisi pitää tällaisena laitoksena.

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).”.

2) Korvataan delegoidun asetuksen (EU) 2016/2251 35 artikla seuraavasti:

”35 artikla

Siirtymäsäännökset

Asetuksen (EU) N:o 648/2012 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut vastapuolet voivat edelleen soveltaa riskienhallintamenettelyjä, jotka ne ovat ottaneet käyttöön 18 päivänä helmikuuta 2021 niiden OTC-johdannaissopimusten osalta, joita ei määritetä keskusvastapuolessa ja jotka on tehty tai uusittu 16 päivän elokuuta 2012 ja tämän asetuksen asianomaisten soveltamispäivien välisenä aikana.

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1094/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 48).

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

Asetuksen (EU) N:o 648/2012 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut vastapuolet voivat myös jatkaa niiden riskienhallintamenettelyjen soveltamista, jotka ne ovat ottaneet käyttöön 18 päivänä helmikuuta 2021 niiden OTC-johdannaissopimusten osalta, joita ei määritetä keskusvastapuolessa ja jotka täyttävät kaikki seuraavat edellytykset:

a) OTC-johdannaissopimukset, joita ei määritetä keskusvastapuolessa, on tehty tai uusittu joko ennen tämän asetuksen 37, 36 ja 38 artiklassa säädettyjä asiaankuuluvia tämän asetuksen soveltamisen aloittamispäiviä tai 18 päivänä helmikuuta 2021 sen mukaan, kumpi ajankohta on aikaisempi;

b) OTC-johdannaissopimukset, joita ei määritetä keskusvastapuolessa, uusitaan ainoana tarkoituksena korvata Yhdistyneeseen kuningaskuntaan sijoittautunut vastapuoli jäsenvaltioon sijoittautuneella vastapuolella;

c) OTC-johdannaissopimukset, joita ei määritetä keskusvastapuolessa, uusitaan 1 päivän tammikuuta 2021 ja jommankumman seuraavista välillä sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi:

   i) tämän asetuksen 36, 37 ja 38 artiklassa säädetyt asiaankuuluvat tämän asetuksen soveltamisen aloittamispäivät; tai

   ii) tammikuun 1 päivä 2022.”

3) Muutetaan 36 artikla seuraavasti:

   a) muutetaan 1 kohta seuraavasti:

      i) korvataan e alakohta seuraavasti:

         ” e) syyskuun 1 päivästä 2021 alkaen, kun molempien vastapuolten, tai kun molemmat vastapuolet kuuluvat konserneihin, kunkin konsernin johdannaisten, joita ei määritetä keskusvastapuolessa, yhteenlaskettu keskimääräinen nimellismäärä on yli 50 miljardia euroa;”;

      ii) lisätään alakohta seuraavasti:

         ”f) syyskuun 1 päivästä 2022 alkaen, kun molempien vastapuolten, tai kun molemmat vastapuolet kuuluvat konserneihin, kunkin konsernin johdannaisten, joita ei määritetä keskusvastapuolessa, yhteenlaskettu keskimääräinen nimellismäärä on yli 8 miljardia euroa.”;

   b) korvataan 2 kohdan a alakohta seuraavasti:

      ”a) kesäkuun 30 päivästä 2022, jos asetuksen (EU) N:o 648/2012 11 artiklan 3 kohdan soveltamiseksi ei ole annettu mainitun asetuksen 13 artiklan 2 kohdan nojalla vastaavuuspäätöstä kyseisen kolmannen maan osalta;”.

4) Korvataan 37 artiklan 3 kohdan a alakohta seuraavasti:

   ”a) kesäkuun 30 päivästä 2022, jos asetuksen (EU) N:o 648/2012 11 artiklan 3 kohdan soveltamiseksi ei ole annettu mainitun asetuksen 13 artiklan 2 kohdan nojalla vastaavuuspäätöstä kyseisen kolmannen maan osalta;”.

5) Korvataan 38 artiklan 1 kohta seuraavasti:

   ”1. Poiketen siitä, mitä 36 artiklan 1 kohdassa ja 37 artiklassa säädetään, kaikkiin OTC-johdannaisiin, joita ei määritetä keskusvastapuolessa ja jotka ovat osakeoptioita tai indeksioptioita, sovelletaan 36 artiklan 1 kohdassa ja 37 artiklassa tarkoitettuja artikloja 4 päivästä tammikuuta 2024.”.

2 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 21 päivänä joulukuuta 2020.

Komission puolesta
Ursula VON DER LEYEN
Puheenjohtaja